

Til § 17.

Den foreslåede bestemmelse om, at landbrugsministeren kan forbyde, at et stof sælges som gødning, når han skønner, at dets virkning er så ringe, at navnet er vildledende, svarer til § 9, stk. 4, i den nugældende lov. Det må anses for hensigtsmæssigt, at der tillige er hjemmel til at forbyde, at et stof sælges som gødning, såfremt det antages, at stoffet kan frembyde fare for fremkaldelse af dyre- eller plantesygdomme. Indførelse af sådanne gødninger er hidtil blevet forbudt i henhold til den veterinære lovgivning og plantesundhedslovgivningen.

Til § 18.

ad stk. 1. For at undgå forveksling med gødninger vil det være rimeligt, at denne varegruppe udtrykkeligt betegnes som gødningsdannere. Gruppen omfatter varer af vidt forskellig art. Det engelske Adco, beregnet til fremstilling af „kunstig staldgødning“, var således et rent uorganisk stof, en blanding af almindelige handelsgødninger. Penicillinaffald udbydes som fremskyndende omsætning af halm og kompost og virker udmærket. Også bakteriekulturer, der skulle fremskynde omsætningen af organisk stof, har været udbudt. Det må være rimeligt, at det i tilknytning til navnet anføres, hvilken art gødningsdanner, det drejer sig om. Nærmere regler for navngivning af en så usædvanlig varegruppe kan formentlig ikke gives.

ad stk. 2. Udbydes en gødningsdanner med henvisning til, at den indeholder plantenæringsstof, bør dette indhold angives på samme måde som for gødningsstoffers vedkommende.

ad stk. 3. Da det må forudses, at der for denne varegruppes vedkommende bliver anført mange forskellige stoffer som virksom bestanddel, vil det formentlig kun gennem en stillingtagen i hvert enkelt tilfælde være muligt at varetage berettigede køberinteresser.

ad stk. 4. Denne bestemmelse må anses for nødvendig. Der har på det danske marked f. eks. været udbudt en „compost accelerator“, hvoraf 1 teskefuld skulle være tilstrækkelig til hurtig omsætning af indtil 3 tons kompost. Acceleratoren viste sig at være gelatinepulver, der må formodes at være ganske uden virkning på omsætningshastigheden. En anden udbudt „kompostdanner“ var en opløsning af urinstof + bakteriesporer. Også denne skulle efter brugsanvisningen anvendes i homøopatiske doser.

Til § 19.

ad stk. 1. I den nugældende lovs § 12, stk. 2, er der fastsat forbud mod at knytte ordet „gødning“ til

navnet på kalkningsmidler. Det anses for ønskeligt, at dette forbud udstrækkes til at omfatte alle grundforbedringsmidler.

ad stk. 2. Den nugældende lov indeholder ingen bestemmelser om, hvilke navne der skal eller kan benyttes. Det er gennem tilsynet blevet sædvane, at man anvender betegnelsen jordbrugskalk (i modsætning til bygningskalk), og det vil være rimeligt at lovfæste denne betegnelse. På den anden side bør denne benævnelse ikke kunne bruges om lavprocentig affaldskalk eller mergel, og det foreslås derfor, at benævnelsen jordbrugskalk kun må bruges om kalkningsmidler med mindst 70 pct. kulsur kalk i foreliggende tilstand. Når det foreslås, at kalkningsmidler med mindst 70 pct. kulsur kalk skal benævnes jordbrugskalk, er det for at forhindre, at en producent ved ikke at benytte navnet jordbrugskalk kan unddrage sig de bestemmelser om kvaliteten af jordbrugskalk, der indeholdes i stk. 3.

ad stk. 3. De under betegnelsen jordbrugskalk solgte kalkningsmidler anvendes i dag ganske overvejende til den såkaldte vedligeholdelseskalkning, hvor der anvendes 3 000-4 000 kg jordbrugskalk pr. ha, og hvor en ensartet fordeling er af største betydning. Kravene til fordeling af kalkningsmidlerne er derfor steget. Grundkalkning af stærkt sure arealer, der ikke tidligere har fået tilført kalk (nyopdyrket hede og højpose), og hvor der tilføres meget store kalkmængder, så kravene til en vidtgående fordeling kan være mindre, udføres kun i ringere omfang. Det drejer sig sjældent om meget store arealer, og disse arealer får desuden ofte tilført mergel og ikke højprocentige kalkningsmidler.

I medfør af den nugældende lov er det i § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 234 af 24. juni 1939 fastsat, hvor findelt kalkningsmidler, der sælges under betegnelsen pulveriserede, skal være. Kalkningsmidler, der ikke var så stærkt findelte, er blevet solgt under mange forskellige betegnelser, som findelt, knust, smuldret, harpet, sigtet, granuleret og andre betegnelser, uden at der til en bestemt betegnelse var knyttet en vis fordeling. Forholdet var tillige, at f. eks. sigtet kalk fra to forskellige producenter kunne være af meget forskellig fordeling.

Da et kalkningsmiddels fordeling er afgørende for, hvor let og ensartet det kan spredes på marken, har man anset det for rimeligt at standardisere fordelingsgrader og -benævnelser for jordbrugskalk.

I bekendtgørelse nr. 100 af 21. april 1961 er der fastsat regler herom, således at jordbrugskalk fra 1. oktober 1961 kun har måttet sælges i 3 fordelingsgrader: pulveriseret (under 1 mm), knust (under 10 mm) og harpet (under 20 mm). Andre benævnelse-